

Usmernenie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky k § 2b zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o odpadoch“)

Zákonom č. 343/2012 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa do zákona o odpadoch doplnil § 2b stav konca odpadu, ktorý znie:

§ 2b

Stav konca odpadu

(1) Niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom, ak prejde niektorou činnosťou zhodnocovania vrátane recyklácie a spĺňa osobitné kritériá,^{10d)} ak boli ustanovené.

(2) Niektorý špecifický odpad prestáva byť odpadom aj vtedy, ak prejde prípravou na opätovné použitie alebo sa odovzdá ako odpad vhodný na využitie v domácnosti (§ 19 ods. 8). Ustanovenie odseku 1 sa vtedy nepoužije.

(3) Odpad, ktorý prestáva byť odpadom podľa odsekov 1 alebo 2, prestáva byť odpadom aj na účely cieľov zhodnocovania a recyklácie ustanovených v tomto zákone alebo v osobitnom predpise.^{10e)}

10d) Napríklad nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011 z 31. marca 2011, ktorým sa ustanovujú kritériá na určenie toho, kedy určité druhy kovového šrotu prestávajú byť odpadom podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES (Ú. v. EÚ L 94, 8. 4. 2011).

10e) Napríklad zákon č. 119/2010 Z. z., vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 125/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o spracúvaní starých vozidiel a o niektorých požiadavkách na výrobu vozidiel v znení neskorších predpisov.

V preambule smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES o odpade a o zrušení určitých smerníc je uvedené, že na dosiahnutie stavu konca odpadu môže ísť pri činnosti zhodnocovania napríklad len o kontrolu odpadu, aby sa overilo, či spĺňa kritéria pre stav konca odpadu.

Materiál alebo látka („odpad“) prestáva byť odpadom v okamihu dokončenia procesu zhodnocovania alebo recyklácie. Zhodnotený materiál („odpad“), ktorý prestal byť odpadom, sa započítava do cieľov zhodnocovania (vrátane recyklácie) (viď § 2b ods. 3 zákona o odpadoch), pokiaľ sa na základe osobitných smerníc neuplatňujú konkrétne požiadavky, ktoré by si vyžadovali ďalšie monitorovanie.

V prípade započítania do cieľov zhodnocovania si zhodnotenie započíta výrobca/dovozca/povinná osoba na základe potvrdenia vydaného subjektom, u ktorého odpad dosiahol/nastal stav konca odpadu, a nie následný subjekt, ktorý takúto látku alebo materiál následne prevzal do výroby, keďže tento subjekt už preberá výrobok/látku/materiál a nie odpad. Stav konca odpadu nastáva u toho subjektu, ktorý zhodnotenie vykonal a zároveň splnil všetky požiadavky stanovené v príslušnom nariadení. Odpad, ktorý prestal byť odpadom je možné do cieľov zhodnotenia započíta iba raz.

V čase vydania tohto usmernenia boli na úrovni Európskej únie prijaté dve nariadenia ustanovujúce kritéria pre stav konca odpadu, a to pre:

- a) určité druhy kovového šrotu (nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011)
- b) drvené sklo (nariadenie Komisie (EÚ) č. 1179/2012)

Zo zákona o odpadoch vyplýva povinnosť odovzdať odpady, len osobe oprávnenej nakladať s odpadmi podľa tohto zákona, ak držiteľ odpadu nezabezpečuje ich zhodnotenie alebo zneškodnenie sám resp. ak nie je v tomto zákone ustanovené inak.

V zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch sa na prevádzkovanie zariadenia na zhodnocovanie odpadov vyžaduje súhlas orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

I.) nariadenie Rady (EÚ) č. 333/2011 – stav konca odpadu pre určité druhy kovového šrotu

Subjekt, ktorý preberá kovový šrot, ktorý je odpadom na zhodnotenie musí mať udelený súhlas v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch.

Vzhľadom na procesy a techniky spracovania vyžadované v prílohe I a v prílohe II nariadenia Rady (EÚ) č. 333/2011 ide o činnosti zhodnocovania, ktoré sú zároveň uvedené vo vysvetľujúcej poznámke ku kódu R 12 prílohy č. 2 zákona o odpadoch, a teda v tomto prípade môžeme hovoriť o úprave odpadu.

Subjekt prevádzkujúci zariadenie na zhodnocovanie odpadov, ktorý má udelený kód zhodnocovania R12 a chce dosiahnuť stav konca odpadu musí zároveň spĺňať požiadavky stanovené v nariadení Rady (EÚ) č. 333/2011 [kritéria určujúce kedy železný, oceľový a hliníkový šrot vrátane šrotu z hliníkovej zliatiny prestáva byť odpadom, vyhlásenie o zhode, riadenie kvality (čl. 3 až čl. 6 uvedeného nariadenia)].

Zhrnutie:

súhlas v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch na zhodnocovanie činnosťou R 12 + splnenie podmienok nariadenia Rady (EÚ) č. 333/2011 = stav konca odpadu

V tomto prípade už nie je potrebné, aby odpad, ktorý prešiel činnosťou zhodnotenia R 12 sa odovzdal na zhodnotenie niektorou z činností R 1 až R 11, keďže splnením podmienok nariadenia Rady (EÚ) č. 333/2011 sa dosiahol stav konca odpadu a už nejde o odpad, ale o výrobok.

Keďže výsledkom je výrobok, zhodnotenie je možné započítať do cieľov recyklácie.

II.) nariadenie Komisie (EÚ) č. 1179/2012 – stav konca odpadu pre drvené sklo

Subjekt, ktorý preberá sklo, ktoré je odpadom na zhodnotenie musí mať udelený súhlas v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch.

Vzhľadom na procesy a techniky spracovania vyžadované v prílohe I nariadenia Komisie (EÚ) č. 1179/2012 ide o činnosti zhodnocovania, ktoré sú zároveň uvedené vo vysvetľujúcej poznámke ku kódu R 12 prílohy č. 2 zákona o odpadoch, a teda v tomto prípade môžeme hovoriť o úprave odpadu.

Subjekt prevádzkujúci zariadenie na zhodnocovanie odpadov, ktorý má udelený kód zhodnocovania R12 a chce dosiahnuť stav konca odpadu musí zároveň spĺňať požiadavky stanovené v nariadení Komisie (EÚ) č. 1179/2012 [kritéria určujúce kedy drvené sklo prestáva byť odpadom, vyhlásenie o zhode, systém riadenia kvality (čl. 3 až čl. 5 uvedeného nariadenia)].

Zhrnutie:

súhlas v zmysle § 7 ods. 1 písm. c) zákona o odpadoch na zhodnocovanie činnosťou R 12 + splnenie podmienok nariadenia Komisie (EÚ) č. 1179/2012 = stav konca odpadu

V tomto prípade už nie je potrebné, aby odpad, ktorý prešiel činnosťou zhodnotenia R 12 sa odovzdal na zhodnotenie niektorou z činností R 1 až R 11, keďže splnením podmienok nariadenia Komisie (EÚ) č. 1179/2012 sa dosiahol stav konca odpadu a už nejde o odpad, ale o výrobok.

Keďže výsledkom je výrobok, zhodnotenie je možné započítať do cieľov recyklácie.

III.) Záver:

Ak subjekt prevádzkujúci zariadenie na zhodnocovanie odpadov:

- a) má udelený kód R 12 – ide o úpravu odpadov určených na zhodnotenie niektorou z činností R 1 až R 11;
- b) má udelený kód R3, R 4 alebo R 5 atď. – ide o recykláciu, výsledkom ktorej má byť výrobok;
- c) má udelený kód R 12 a zároveň spĺňa podmienky nariadenia – ide o stav konca odpadu, a teda z odpadu sa stal výrobok.

V prípade písmen b) a c) má byť výsledkom zhodnocovania výrobok a nie odpad, a teda na nakladanie s ním sa už nemá vzťahovať odpadová legislatíva.

V Bratislave, 25.04.2013

Mgr. Ján Ščerbák
riaditeľ odboru odpadového hospodárstva